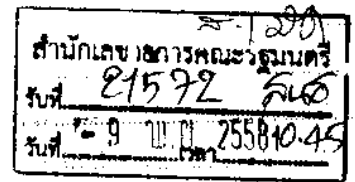


ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๖๐๗/๒๕๖๗๗



กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี
ดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๗๖๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๓๑๘๘ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่องการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

(๑) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๗๖๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน แจ้งว่าสำนักเลขาธิการวุฒิสภาได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. ให้กระทรวงแรงงาน และกระทรวงสาธารณสุข รับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ ไปพิจารณาว่าสมควรจะดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ ได้หรือไม่ ประการใดก่อนโดยให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการแล้วแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

(๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๓๑๘๘ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเพื่อขอให้กระทรวงแรงงานรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อเสนอแนะขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ตัด รายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ และมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐแจ้งผลการพิจารณาในภาพรวมให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

/ยังไม่ได้...

ยังไม่ได้รับผลการดำเนินการ ให้รายงานรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายทราบ หรือพิจารณาสั่งการตามความเห็นสมควร และเมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับผลการดำเนินการดังกล่าวแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำญัตติ รายงาน และข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา หรือข้อเสนอแนะหรือมาตรการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญเสนอคณะรัฐมนตรีพร้อมความเห็นของส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ และหากไม่มีข้อทักท้วงใด ๆ ให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีตามที่เสนอ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้กระทรวงแรงงานและกระทรวงสาธารณสุขรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปพิจารณาว่าสมควรจะดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้หรือไม่ ประการใดก่อน โดยให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการและแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และผลการพิจารณาตามข้อสังเกตดังกล่าว มีดังนี้

๔.๑ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตนตามมาตรา ๘ วรรคสาม ควรมีการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ผู้แทนฝ่ายนายจ้างควรมาจากผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนด้วย

ผลการพิจารณา ปัจจุบันกระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม จำนวน ๒ คณะเพื่อทำหน้าที่ในการกลั่นกรองการออกกฎหมายลำดับรองที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งรวมถึงระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการประกันสังคม (มาตรา ๘) และระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๘/๑) ซึ่งในคณะอนุกรรมการดังกล่าวมีผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างร่วมอยู่ด้วย ทั้งนี้หากได้ดำเนินการยกย่องระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้ง คณะกรรมการประกันสังคม และระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว กระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมจะดำเนินการจัดให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อร่างระเบียบดังกล่าวก่อนมีผลใช้บังคับต่อไป

๔.๒ สิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๕๔ (๑) ในการได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้น ให้สำนักงานประกันสังคมและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจัดทำระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้พิการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้พิการที่เคยได้รับสิทธิดังกล่าวอยู่ก่อนต้องถูกปฏิเสธการใช้สิทธิระหว่างที่ยังไม่ได้รับสิทธิในฐานะเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม

/ผลการ...

ผลการพิจารณา กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาให้ความเห็นตามข้อสังเกตของคณะกรรมการใน ส่วนที่เกี่ยวข้องในข้อ ๒ ซึ่งระบุว่า “สิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๕๔ (๑) ในการได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้น ให้สำนักงานประกันสังคมและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจัดทำระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้พิการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้พิการที่เคยได้รับสิทธิดังกล่าวอยู่ก่อนต้องถูกปฏิเสธการใช้สิทธิระหว่างที่ยังไม่ได้รับสิทธิในฐานะเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม” ซึ่งข้อสังเกตดังกล่าวกระทรวงสาธารณสุขเห็นด้วยและขอแจ้งความก้าวหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ดังนี้

(๑) การดำเนินงานปรับปรุงสิทธิประโยชน์ด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยสำหรับคนพิการและบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

(๑.๑) การปรับ “บัญชีรายการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ” ที่ผ่านการพิจารณาร่วมกันของ ๓ กองทุน (กรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) โดยแต่ละกองทุนนำไปทบทวนสิทธิประโยชน์ ที่ใช้ข้อบ่งชี้ ราคา รหัส คุณลักษณะร่วมกัน นั้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้ดำเนินการประกาศรายการอุปกรณ์อวัยวะเทียม และข้อบ่งชี้ในการบำบัดรักษาโรค พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

(๑.๒) การพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์และบัญชีประเภท และอัตราค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดโรค กรณีสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรืออวัยวะบางส่วนของผู้ประกันตน และราคากลางการรับบริการทางการแพทย์กรณีการฟื้นฟูสมรรถภาพฯ ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กับคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์สำนักงานประกันสังคม เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘

(๒) ด้านระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนพิการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานโดยในเบื้องต้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดส่งข้อมูลจำนวนคนพิการที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวนคนพิการที่มีการเปลี่ยนสิทธิเข้าสู่ระบบประกันสังคม และค่าใช้จ่ายรายหัวเฉพาะบริการฟื้นฟูฯ และอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการให้กับสำนักงานประกันสังคม เพื่อบริหารงบประมาณและกำหนดวิธีการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการในระบบประกันสังคมต่อไป

๔.๓ กองทุนประกันสังคมเป็นกองทุนขนาดใหญ่มีผู้ประกันตนที่อยู่ภายใต้กฎหมายประกันสังคมจำนวนมาก สำนักงานประกันสังคมควรปรับปรุงแบบ วิธีการและช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ตอบสนองความสนใจของผู้ประกันตน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน ตลอดจนรายงานการประชุมของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกันตน สถิติการรับ-จ่ายเงินกองทุน เป็นต้น เพื่อผู้ประกันตนจะได้รับรู้สิทธิของตน และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านผู้แทนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการพิจารณา ปัจจุบันสำนักงานประกันสังคมได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคมของผู้ประกันตนในช่องทางต่าง ๆ ทั้งทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานประกันสังคมซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวสำนักงานประกันสังคมได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานประกันสังคม เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลอันเกี่ยวกับการกิจของสำนักงานประกันสังคมต่อสาธารณะเพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ประกันตนและผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้มีการดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงสิทธิให้แก่ผู้ประกันตนที่สนใจ อยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

/๔.๔ ตามที่...

๔.๔ ตามที่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ กรณีที่ผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคมโอนย้ายไปเป็นสมาชิกของกองทุนอื่นของรัฐ ให้มีสิทธิได้รับเงินสมทบที่ได้นำส่งเข้ากองทุนคืน โดยให้กองทุนประกันสังคมโอนเงินสมทบดังกล่าวไปให้กองทุนของรัฐที่รับโอนผู้ประกันตนไปจากกองทุนประกันสังคม นั้น เนื่องจากการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ในครั้งนี้ ไม่ได้กำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ในหลักการในชั้นนี้จึงไม่อาจดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่กำหนดให้มีการโอนเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปยังกองทุนอื่นได้ตามความประสงค์ของข้าราชการ ในกรณีที่ข้าราชการลาออกจากงานหรือลาออกจากกองทุน จึงอาจนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายประกันสังคมต่อไป

ผลการพิจารณา กรณีการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าวในกรณีที่ผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคมโอนย้ายไปเป็นสมาชิกของกองทุนอื่นของรัฐให้มีสิทธิได้รับเงินสมทบที่ได้นำส่งเข้ากองทุนคืนโดยให้กองทุนประกันสังคมโอนเงินสมทบดังกล่าวไปให้กองทุนของรัฐที่รับโอนผู้ประกันตนไปจากกองทุนประกันสังคมนั้น เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตของกลุ่มสมาชิกผู้มียรายได้เรียกว่าผู้ประกันตนและจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อร่วมเฉลี่ยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย อันไม่เนื่องมาจากการทำงาน รวมทั้งการคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาล และมีรายได้อย่างต่อเนื่องซึ่งหากมีการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าวก็จะมีผลทำให้ขัดกับเจตนารมณ์และการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมตามที่กล่าวมาในข้างต้น

๔.๕ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีเจตนารมณ์เพื่อสร้างหลักประกันให้กับลูกจ้างโดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้น เพื่อคุ้มครองลูกจ้าง ซึ่งได้มีการแก้ไขให้เอื้ออำนวยประโยชน์แก่นายจ้างและผู้ประกันตนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ แต่ก็ยังมีหลายประเด็น ซึ่งไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น หากในอนาคตมีการปรับปรุงกฎหมายประกันสังคมควรมีการประชาสัมพันธ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมแรงงานอย่างเป็นปัจจุบันและควรพิจารณารูปแบบโครงสร้างที่เอื้อต่อการบริหารจัดการกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรปรับฐานค่าจ้างและอัตราการจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับสิทธิประโยชน์ เพื่อความมีเสถียรภาพของกองทุนด้วย

ผลการพิจารณา กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบัน คือพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขมาแล้ว ๒ ครั้ง คือ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในระยะเวลา ๓ ปีแรก พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ใช้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไปและต่อมาในปี ๒๕๓๖ หลังจากดำเนินการมาแล้ว ๓ ปี จึงได้ขยายการใช้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปและในปี ๒๕๔๕ หลังจากดำเนินการมาแล้ว ๑๒ ปี จึงได้ขยายการใช้บังคับไปยังกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป

ในช่วงแรกที่กฎหมายประกันสังคมมีผลใช้บังคับได้ให้สิทธิประโยชน์แก่ลูกจ้าง ๔ กรณี คือ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย อันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน และกรณีคลอดบุตร ต่อมาในปี ๒๕๔๑ ได้มีการขยายสิทธิประโยชน์เพิ่มอีก ๒ กรณีคือ กรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ และในปี ๒๕๔๗ มีการให้ความคุ้มครองกรณีว่างงานซึ่งถือเป็นการให้สิทธิประโยชน์แห่งความคุ้มครองครบทั้ง ๗ กรณีตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ในปัจจุบัน...

ในปัจจุบันนายจ้าง ลูกจ้างออกเงินสมทบในอัตราฝ่ายละ ๕% ของค่าจ้าง โดยแยกออกเป็นเงินสมทบใน ๔ กรณีแรกอัตรา ๑.๕๐% เงินสมทบ ๒ กรณีอัตรา ๓.๐% และเงินสมทบกรณีว่างงานอัตรา ๐.๕% สำหรับฝ่ายรัฐบาลออกเงินสมทบอัตรา ๒.๗๕% โดยแยกออกเป็นเงินสมทบใน ๔ กรณีแรก อัตรา ๑.๕๐% เงินสมทบ ๒ กรณีอัตรา ๑.๐% และเงินสมทบกรณีว่างงาน ๐.๒๕%

แต่เนื่องจากในปัจจุบันหลังจากที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีผลใช้บังคับได้มีการเรียกร้องให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จากนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตนผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมาย เช่น คณะกรรมการการแรงงาน รวมถึงการผลักดันเพื่อให้กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศจากนักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรแรงงานต่าง ๆ ซึ่งมีประเด็นในการปรับปรุงแก้ไข เช่น การเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตน การขยายความคุ้มครองสู่แรงงานนอกระบบ กำหนดให้มีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นสำหรับการแจ้งดำเนินการ หรือส่งเอกสารต่อหน่วยงานของรัฐได้ รวมทั้งแก้ไขเพื่อให้บทบัญญัติเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกองทุนที่ดี หรือการลดขั้นตอนการทำงาน จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคมในครั้งที่ ๓ อันได้แก่พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการแก้ไขดังกล่าวกระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายประกันสังคม ทั้งนี้ในอนาคต หากมีการปรับปรุงกฎหมายประกันสังคม กระทรวงแรงงานจะดำเนินการตามข้อสังเกตโดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านก่อนดำเนินการแก้ไขกฎหมายประกันสังคมต่อไป สำหรับประเด็นตามข้อสังเกตในกรณีการปรับฐานค่าจ้างและอัตราการจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับสิทธิประโยชน์เพื่อความมีเสถียรภาพของกองทุนนั้น สำนักงานประกันสังคมเห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าวและจะได้ดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อให้ได้อัตราที่เหมาะสมและดำเนินการแก้ไขต่อไป

๔.๖ ตามที่มีผู้เสนอคำแปรญัติให้กองทุนประกันสังคม เป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการ กิจกรรมของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และเงินกองทุนไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินนั้น เนื่องจากการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในครั้งนี้ไม่ได้กำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ในหลักการ ในขั้นนี้จึงไม่อาจดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ตามอาจนำประเด็นดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายประกันสังคมต่อไป

ผลการพิจารณา กระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมได้มีการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพทั้งในด้านการบริหารงานและการให้บริการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันสำนักงานประกันสังคมยังต้องเผชิญกับประเด็นปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องโครงสร้างของสำนักงานประกันสังคม ที่ไม่มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและไม่มีอำนาจตัดสินใจด้วยตนเอง ปัญหาขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานด้านการลงทุน จากเงินกองทุนประกันสังคม เพื่อนำดอกผลมาเพิ่มพูนเงินกองทุนและใช้ประโยชน์แก่ผู้ประกันตนซึ่งเมื่อเทียบกับภารกิจที่หนักและสำคัญแล้ว สำนักงานประกันสังคมมีบุคลากรด้านการลงทุนน้อยมาก และไม่มีผู้เชี่ยวชาญโดยตรง การจะดึงดูดคนมาทำงานด้านนี้สำนักงานประกันสังคมจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลายประเด็น ได้แก่ ค่าตอบแทนความก้าวหน้า และการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพรองรับในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

การบริหารจัดการกองทุนประกันสังคมซึ่งเป็นกองทุนขนาดใหญ่ และต้องนำเงินกองทุนไปใช้จ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนให้กับผู้ประกันตนและผู้มีสิทธิ จึงมีความจำเป็นต้องบริหารจัดการกองทุนให้มีเสถียรภาพ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการให้บริการและความมั่นคงของกองทุน ซึ่งการบริหารจัดการกองทุนประกันสังคมที่ผ่านมาประสบปัญหาข้อขัดข้องด้วยข้อกฎหมายในหลายประการ อาทิเช่น

/-การที่...

- การที่กองทุนมิได้เป็นนิติบุคคล ทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารการลงทุนด้านการสรรหาบุคลากร และการจัดหาทรัพยากรซึ่งมีข้อจำกัดไม่สามารถรองรับการปฏิบัติงานภารกิจสมัยใหม่ของรัฐที่ต้องการความคล่องตัวสูงได้

- กองทุนไม่สามารถมีกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองทรัพย์สินต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

- กองทุนไม่สามารถก่อตั้งสิทธิ หรือกระทำการนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักรได้

- การลงทุนในหุ้นของกิจการแปรรูปของรัฐวิสาหกิจ อาจมีผลกระทบให้กิจการแปรรูปนั้นกลับสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากการซื้อหุ้นภายใต้สำนักงานประกันสังคม ซึ่งเป็นหน่วยราชการ

ดังนั้น การบริหารจัดการและการให้บริการงานประกันสังคมจำเป็นต้องมีความคล่องตัวทั้งเนื้อหาและวิธีดำเนินการที่ควรแตกต่างจากหน่วยงานราชการทั่วไป จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากส่วนราชการเป็นองค์กรที่เป็นรูปแบบอิสระ เพื่อให้สำนักงานประกันสังคมมีความคล่องตัว เป็นอิสระในการบริหารงานมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ตลอดจนรองรับภารกิจและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักสำคัญ

อย่างไรก็ตามโครงสร้างการบริหารของสำนักงานประกันสังคมเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับนโยบายภาครัฐในการกำหนดบทบาท ขอบเขตอำนาจหน้าที่และทิศทางการดำเนินการ เนื่องจากบทบาทอำนาจหน้าที่ภารกิจของสำนักงานประกันสังคมเป็นทั้งหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณะและในขณะเดียวกันต้องใช้อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมและกฎหมายเงินทดแทน ประกอบกับสำนักงานประกันสังคมเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรทั้งข้าราชการและพนักงานประกันสังคมมากกว่า ๖,๐๐๐ คน ขณะที่องค์กรอิสระอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นองค์กรขนาดเล็ก ดังนั้น การกำหนดรูปแบบโครงสร้างใหม่ต้องมีการศึกษา พิจารณารอบครอบทั้งด้านบริหารจัดการ การบังคับใช้กฎหมาย การบริหารงานบุคคล และงบประมาณในการดำเนินงานที่จะเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการให้ความคุ้มครองประกันสังคมต่อผู้ประกันตนในอนาคต

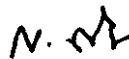
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานได้พิจารณาและดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วจึงขอรายงานผลการพิจารณาที่มีต่อข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(ศิริชัย ดิษฐกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานประกันสังคม

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๕๕๖ ๒๖๕๗ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๕๒๕ ๑๘๘๗